

Domein Bestuur

Bezoekadres:

Markt 33

Ambtenaar

t.a.v. de leden van de commissie AZM

Telefoonnummer

Telefax

Zaaknummer

Ingekomen brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

21u0039276

Datum

23 november 2021

Onderwerp

Informatie maatregelen

Vuurwerkoverlast jaarwisseling

2021/2022

VERZONDEN 23 NOV 2021

Bijlage(n)

Geachte leden van de commissie AZM,

Door middel van dit schrijven maak ik u graag deelgenoot van de door mij voorgenomen maatregelen om de vuurwerkoverlast in Kerkrade rond de aankomende jaarwisseling tegen te gaan.

Achtergrond & regelgeving:

De politie en andere hulpverleners in den lande worden de laatste jaren in ernstige mate geconfronteerd met steeds zwaarder en illegaal (professioneel) vuurwerk. Dit levert steeds grotere risico's op voor de samenleving en hulpverleners en geeft veel overlast.

Voorafgaand aan afgelopen jaarwisseling (per 1 december 2020) is de landelijke regelgeving omtrent welke soorten van vuurwerk zijn toegestaan gewijzigd. Vanaf dat moment wordt een deel van de tot toen geldende categorie F2 vuurwerk (consumentenvuurwerk, waaronder knalvuurwerk en vuurpijlen) en de tot toen geldende categorie F3 vuurwerk (zwaar consumentenvuurwerk) niet meer als consumentenvuurwerk aangemerkt. Dit vuurwerk mag dus vanaf dat moment niet meer worden verkocht, opgeslagen of worden gebruikt als consumentenvuurwerk.

Het afsteken van vuurwerk is enkel toegestaan van 31 december 18.00 uur 's avonds tot 1 januari 02.00 uur 's nachts. Buiten deze tijden is het afsteken van vuurwerk verboden.

In de gemeentelijke APV is geregeld dat het college van burgemeester en wethouders plaatsen kan aanwijzen waarin het verboden is om vuurwerk af te steken. Dergelijke plaatsen zijn in Kerkrade niet aangewezen.

Een lokaal afgeheel vuurwerkverbod staat op dit moment niet in de gemeentelijke APV opgenomen.

Tijdens de vorige jaarwisseling heeft de Rijksoverheid in verband met de geldende Corona-maatregelen en de daarmee samenhangende wens om de zorg te ontlasten een landelijk algeheel verbod op het afsteken van vuurwerk afgekondigd. Op vrijdag 19 november jongstleden heeft de Rijksoverheid te kennen gegeven dat een dergelijk verbod ook voor komende jaarwisseling zal worden afgekondigd.

Aard en omvang van vuurwerkoverlast en problematiek Kerkrade

Uit een rondvraag bij diverse gemeenten is gebleken dat de situatie voor Kerkrade overeenkomt met het algemene beeld voor Limburg. Er zijn geen extreme situaties zoals die waar de grote steden in de Randstad mee worden geconfronteerd. Zowel de politie als handhaving geven aan dat zich de afgelopen jaren geen noemenswaardige incidenten in Kerkrade hebben voorgedaan.

Er is wel sprake van overlast. Onderkend wordt dat, zeker wanneer deze zich concentreert in een bepaalde straat of buurt, dat erg vervelend kan zijn voor de bewoners. Het algemeen beeld is dat de ervaren overlast groeit naarmate de jaarwisseling nadert en dat deze per buurt erg kan verschillen. De locaties en tijdstippen van die overlast zijn nauwelijks te voorspellen en wijzigen voortdurend. De overlast wordt meestal veroorzaakt door harde knallen en vuurpijlen.

De periode rond afgelopen jaarwisseling kan ten aanzien van het thema vuurwerkoverlast als “relatief rustig” worden betiteld. Dit werd door zowel handhaving als politie waargenomen tijdens de surveillance en ook het aantal overlastmeldingen laat dat beeld zien. Vorig jaar zijn rond de jaarwisseling in totaal 32 overlastmeldingen van vuurwerk ontvangen bij de Politie, Handhaving Kerkrade, WhatsApp buurtpreventieteam, Facebook en Instagram van de Politie Kerkrade. Het aantal overlastmeldingen is daarmee ten opzichte van de jaarwisseling '19/'20 afgenomen met ongeveer 66%. Toen bedroeg het aantal overlastmeldingen nog 95. Aangenomen mag worden dat het verbod op knalvuurwerk per 1 december 2020 en het nadien nog ingevoerde incidentele algehele verbod (zie het onderdeel “achtergrond en regelgeving” van deze brief) mede van invloed zijn geweest op deze grote afname.

Aanpak vuurwerkoverlast en problematiek in Kerkrade tot op heden

Omdat het bestaan van jaarlijks terugkerende vuurwerkoverlast rond de jaarwisseling wordt erkend en het wenselijk is om deze overlast voor de inwoners van Kerkrade te beperken, wordt jaarlijks sterk ingezet op een aanpak tegen deze overlast. Deze aanpak van vuurwerkoverlast in Kerkrade kent twee sporen, te weten voorlichting op scholen en het “vuurwerkproject.”

In het kader van de voorlichting op scholen worden deze preventief bezocht door Bureau Halt. Men geeft voorlichting over de problemen die kunnen ontstaan bij overtreding van wettelijke regels, en over risico's van zwaar of illegaal vuurwerk.

Hoofddoelstelling van het “vuurwerkproject” is het toezien op de naleving van de vuurwerk-gerelateerde regelgeving en het bestrijden van vuurwerkoverlast. Ten behoeve van dit project wordt in de dagen voorafgaand aan de jaarwisseling door diverse partijen de nodige personele capaciteit ingezet. Gedurende die dagen gaan een team van de politie en gemeentelijke handhaving (geüniformeerd en in burger) de wijken in en wordt er gereageerd op meldingen van vuurwerkoverlast. Politie zet daarbij ook studenten en de vrijwillige politie in. Er wordt intensief samengewerkt met de Wijkpreventieteam van de gemeente Kerkrade en bureau HALT is aangesloten. De samenwerking in dit project wordt door zowel politie als handhaving als goed ervaren.

Postbus 600 6460 AP Kerkrade **ING Bank** Kerkrade 67.31.10.672
Telefoon 045 – 567 67 67 **Postbank** 1031755
Telefax 045 – 567 63 95 **BNG** 28.50.04.484

De inzet in het kader van het vuurwerkproject wordt over de diverse wijken gespreid. Jeugdige overtreeders worden doorgestuurd naar bureau HALT. Volwassenen worden bekeurd. Tegen bezitters van teveel vuurwerk of illegaal vuurwerk wordt proces-verbaal opgemaakt en illegaal vuurwerk wordt in beslaggenomen. Daarnaast worden de ouders aangesproken op het gedrag van hun kinderen. Deze aanpak levert jaarlijks tientallen HALT-verwijzingen en processen-verbaal op voor het afsteken of het bezit van vuurwerk.

De afgelopen jaarwisseling heeft het vuurwerkproject de volgende resultaten opgeleverd:

- Meerdere controles / staande houdingen / waarschuwingen;
- Meerdere terugkoppelingen aan melders van overlast;
- 13 kg vuurwerk in beslag genomen
- 4x verwijzing Bureau Halt;
- 2x proces-verbaal voor bezit professioneel vuurwerk;
- 8x proces-verbaal niet naleven maatregelen covid-19;
- 16x proces-verbaal Wegenverkeerswet;
- 2x drugs aangetroffen;
- 1x mes aangetroffen;
- 1x openstaande boete geïnd;
- 1x ID-kaart ingenomen
- 1x aanhouding heterdaad diefstal fiets
- 1x aanhouding heterdaad straatroof
- 1x drugsdealer met handelsvoorraad aangetroffen
- 1x gestolen voertuig aangetroffen
- 1x bromfiets voor onderzoek mee naar bureau genomen;

Afstemming in Parkstad-verband omtrent uitgangspunten aanpak vuurwerkoverlast

Op 12 november 2021 hebben de burgemeesters van de Parkstadgemeenten en vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie en politie met elkaar afgestemd over een aantal principiële zaken/uitgangspunten betreffende de aanpak van vuurwerkoverlast rond komende jaarwisseling.

In deze "Parkstad-Driehoek" is in de eerste plaats afgesproken dat de Parkstad-gemeenten geen eigenstandig lokaal algeheel vuurwerkverbod voor aanstaande jaarwisseling in het leven roepen. Dit in de wetenschap dat een dergelijk verbod vooral effectief is als dat nationaal wordt afgekondigd.

Daarnaast is afgesproken dat de Parkstad-gemeenten in beginsel geen handhaafbare vuurwerkvrije zones voor aanstaande jaarwisseling in het leven roepen. Daar waar een individuele gemeente een uitzondering maakt op dit beginsel en wel overgaat tot het aanwijzen van een handhaafbare vuurwerkvrije zone, is afgesproken dat de betreffende gemeente dit afstemt met politie, het Openbaar Ministerie en de buurgemeente (indien het aannemelijk is dat aanwijzing van dit gebied gevolgen voor de buurgemeente(n) zal hebben).

Tenslotte is afgesproken dat de individuele Parkstad-gemeenten een eigen afweging maken over het al dan niet werken met vrijwillige vuurwerkvrije zones voor aanstaande jaarwisseling.

Bovenstaande afspraken zijn inmiddels feitelijk achterhaald door het nadien door de Rijksoverheid aangekondigde landelijk algeheel verbod op het afspreken van vuurwerk tijdens de aankomende jaarwisseling. Nu er net als vorig jaar weer een landelijk algeheel verbod voor het afsteken van vuurwerk komt, zijn vraagstukken over lokale algehele vuurwerkverboden en het aanwijzen van handhaafbare- of vrijwillige vuurwerkvrije zones voor aankomende jaarwisseling feitelijk niet meer aan de orde.

Aanpak vuurwerkoverlast en problematiek voor aanstaande jaarwisseling

Ook komende jaarwisseling wordt het lokale vuurwerkproject voortgezet en verder door ontwikkeld. Daarbij wordt rekening gehouden met de "tips en tops", die uit de operationele evaluatie van vorig jaar zijn gebleken. De combinatie van deze twee instrumenten laat de afgelopen jaren positieve resultaten zien. Politie, BOA's en de wijkpreventieteam vormen een vuurwerkteam, zijn flexibel inzetbaar, reageren op meldingen van overlast en surveilleren in de wijken. Waar nodig wordt proces-verbaal opgemaakt, jongeren doorverwezen naar HALT en vuurwerk in beslag genomen. Het vuurwerkproject zal dit jaar weer lopen van 27 december tot en met 31 december en ook de beschreven voorlichting op scholen wordt gecontinueerd.

Bovendien zal aankomende jaarwisseling extra aandacht worden besteed aan de inzet van gemeentelijke communicatie. Dit zodat eenieder op de hoogte raakt van de geldende spelregels voor het afsteken van vuurwerk en inwoners van Kerkrade weten waar zij vuurwerkoverlast kunnen melden.

Toezeggingen Commissie AZM m.b.t. vrijwillige vuurwerkvrije zones

Tijdens de behandeling van de voorgenomen maatregelen tegen vuurwerkoverlast rond de afgelopen jaarwisseling in de vergadering van de Commissie AZM van 12 oktober 2020 heb ik met u van gedachte gewisseld over het al dan niet instellen van "vrijwillige vuurwerkvrije zones." Naar aanleiding van de bespreking in de Commissie AZM, heb ik toen te kennen gegeven graag af te wachten wat de gevolgen van het per 1 december 2020 landelijk geldende verbod op knalvuurwerk voor de ervaren overlast zou doen en vervolgens één en ander te heroverwegen als de ervaringen van de afgelopen jaarwisseling daar om zouden vragen. Ik heb destijds ook uitdrukkelijk toegezegd om bij een eventuele heroverweging voor aanstaande jaarwisseling ook de ervaringen van andere gemeenten met vrijwillige vuurwerkvrije op te halen en te betrekken bij die heroverweging.

Het feit dat de Rijksoverheid voor aankomende jaarwisseling opnieuw een landelijk algeheel verbod op het afsteken van vuurwerk zal afkondigen, maakt echter dat een dergelijke heroverweging m.b.t. vrijwillige vuurwerkvrije zones voor in ieder geval aankomende jaarwisseling niet aan de orde is. De ervaringen met betrekking tot vuurwerkoverlast in Kerkrade rond afgelopen jaarwisseling en de ervaringen van andere gemeenten met vrijwillige vuurwerkvrije zones wil ik uw commissie echter niet onthouden. Deze volgen in het onderstaande.

Zoals reeds staat vermeld in bovenstaand onderdeel "Aard en omvang van vuurwerkoverlast en problematiek Kerkrade", bleek uit de operationele evaluatie van het Kerkraadse vuurwerkproject van afgelopen jaarwisseling dat de periode rond de jaarwisseling relatief rustig is geweest. Dit is gedurende de periode van het vuurwerkproject door medewerkers van politie en handhaving geconstateerd en ook de in die periode binnengekomen vuurwerk-overlastmeldingen lieten een forse daling van 66% ten opzichte van de jaarwisseling 2019/2020 zien. Zoals gezegd, mag aangenomen worden dat de afgelopen relatief rustige jaarwisseling mede het gevolg is van het landelijk verbod op knalvuurwerk per 1 december 2020 en het nadien nog ingevoerde incidentele algehele verbod op het afsteken van vuurwerk i.v.m. Corona. Het landelijk verbod op knalvuurwerk en het incidentele landelijke algehele verbod op het afsteken van vuurwerk i.v.m. Corona gelden ook komende jaarwisseling weer. Een belangrijke voorwaarde voor een rustigere jaarwisseling is daarmee vervuld.

Conform hetgeen ik heb toegezegd, heb ik ook ervaringen van andere gemeenten (o.a. Zwolle, Gouda, Veenendaal, Almere, Harderwijk en Amersfoort) met vrijwillige vuurwerkvrije zones opgehaald. Dit door bestudering van door die gemeenten gepubliceerde evaluaties en/of daarover gepubliceerde berichten in de diverse media. In die ervaringen herken ik een tweetal hoofdlijnen.

In de eerste plaats bleek er uiteindelijk weinig animo voor deelname. Zo meldden zich voorafgaand aan de jaarwisseling 2019/2020 in totaal 27 initiatiefnemers voor een vrijwillige vuurwerkvrije zone bij de gemeente Zwolle, maar haakten daar 23 van af. Dit omdat er onvoldoende draagvlak in de wijk was of omdat de initiatiefnemer toch uiteindelijk de noodzakelijke tijdsinvestering die daarmee gemoeid ging niet wenste te maken. Ook in Harderwijk, Veenendaal en Amersfoort was er weinig animo voor deelname en in Gouda gaf slechts 15% van alle huishoudens in aangewezen vrijwillige vuurwerkvrije zones een terugkoppeling aan de gemeente over hoe ze de werking daarvan hadden ervaren.

In de tweede plaats bleek dat de gewenste uitwerking van een vrijwillige vuurwerkvrije zone veelal niet werd bereikt. Uit een evaluatie van de jaarwisseling 2018/2019 in de gemeente Veenendaal volgt dat in 83% van de gevallen toch vuurwerk werd afgestoken binnen de vuurwerkvrije zones, dat door slechts 40% van de respondenten een positieve bijdrage werd ervaren en dat slechts 50% van hen opnieuw deel zou willen nemen aan een vrijwillige vuurwerkvrije zone. De andere 50% zou dat expliciet niet meer aan mee willen doen. In de gemeente Almere waren de initiatiefnemers ook niet tevreden met de resultaten. In zijn algemeenheid was een veelgehoord geluid bij respondenten dat een dergelijk project alleen zou werken in combinatie met opvolging en handhaving. Ook kwam het incidenteel voor dat een vrijwillige vuurwerkvrije zone juist misbruik in de hand werkte. Als voorbeelden daarvan werden het met vuurwerk opblazen van borden van vrijwillige vuurwerkvrije zones en het opzettelijk juist wel afsteken van vuurwerk in een vrijwillige vuurwerkvrije zone genoemd.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De burgemeester van Kerkrade,

dr. T.P. Dassen-Housen